



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 711/2024
14.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужиоца ДИСКОС ДОО Александровац, чији је пуномоћник Аца Милутиновић, адвокат у ..., против туженог МЕЛОС МАРКЕТИНГ ДОО Јагодина, чији је пуномоћник Милослав Ивић, адвокат у ..., ради утврђења, вредност предмета спора 6.000,00 динара, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2761/23 од 29.02.2024. године, у седници већа одржаној дана 14.11.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2761/23 од 29.02.2024. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви туженог и тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 345/23 од 16.03.2023. године, у ставу I изреке утврђено је да је тужилац носилац права произвођача фонограма на фонограму „Теби жури издалека“ који је настао 1980. године у извођењу Драгише Голубовића Голуба уз аранжман Томислава Миљића. Ставом II изреке обавезан је тужени да тужиоцу исплати износ од 88.650,00 динара на име накнаде трошкова поступка.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 2761/23 од 29.02.2024. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена је првостепена пресуда у ставу I изреке. Преиначена је првостепена пресуда у ставу II изреке тако што је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 356.700,00 динара. Обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 90.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због битних повреда одредаба парничног

поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је дао одговор на ревизију. Одредио је захтев за накнаду трошкова.

Испитујући побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23 - др. закон), Врховни суд је одлучио да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју суд у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка пред другостепеним судом на коју указује ревидент.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са Драгишом Голубовићем, вокалним солистом из Београда, дана 25.02.1980. године закључио Уговор о снимању и коришћењу снимка за грамофонску плочу и касету, као и са Томиславом Мијићем, шефом ансамбла из Београда, као уметницима, којим уговором су се уметници обавезали да ће снимити за рачун тужиоца, а у сврху коришћења за грамофонску плочу и касету, „Ај црна баро оцрни ми мајку“ и „Теби жури из далека“. Тужилац се обавезао да за договорено снимање обезбеди све техничке услове снимања, као и присуство сниматеља, режисера и осталих уметника који суделују у снимању. На основу овог уговора тужилац је стекао право да произведе неограничени број грамофонских плоча на којима ће се налазити снимак који је предмет уговора. Из садржине Издавачког уговора од 03.06.2009. године првостепени суд је утврдио да је исти закључен између туженог и Драгише Голубовића као интерпретатора. Овим уговором предвиђена је међусобна сарадња уговорних страна, тј. издавање музичког материјала CD-а под називом Драгиша Голубовић Голуб, који између осталог садржи и нумеру „Теби жури из далека“. На тај начин Драгиша Голубовић је пренео на туженог право на производњу фонограма, право на умножавање, право на закуп интерпретација, као и сва остала права интерпретатора. Овим уговором је констатовано и да Драгиша Голубовић има сва ауторска овлашћења потребна за производњу музичких садржаја, као и да има право преношења ових права трећем лицу. Фонограм „Теби жури из далека“ у извођењу Драгише Голубовића је пријављен од стране тужиоца и туженог, под истим називом и из тог разлога је фонограм постао споран. Тужени је први пријавио фонограм. Како нису постигли сопразум, ОФПС је упутио тужиоца, као страну која је касније пријавила фонограм да покрене судски поступак, па тужилац тужбеним захтевом тражи утврђење носиоца права произвођача на фонограму „Теби жури из далека“ који је настао 1980. године у извођењу Драгише Голубовића Голуба уз аранжман Томислава Миљића.

Оценом изведених доказа, применом одредаба члана 124. и 125. Закона о ауторским и сродним правима („Службени гласник РС“ бр. 104/2009, 99/2011, 119/2012, 29/2016 (Одлука УС), 66/2019) првостепени суд је утврдио да је тужилац на основу Уговора о оснивању и коришћењу снимака за грамофонску плочу и касету са уметником Драгишом Голубовићем, вокалним солистом, и обавеза које је испунио по

том уговору, носилац права произвођача фонограма „Теби жури из далека“ који је сачињен 1980. године, а је тужени на основу Издавачког уговора од 03.06.2009. године закљученог са интерпретатором Драгишом Голубовићем произвођач фонограма „Теби жури из далека“ који је сачињен 2009. године, те да се ради о два различита фонограма. При том је имао у виду и садржину дописа ОФПС број 1228/22 од 07.03.2022. године, којим је наведено да се у конкретном случају ради о два различита фонограма, будући да је тужени у својој организацији и средствима снимио фонограм 2009. године, а да је власништво над фонограмом из 1980. године задржао произвођач тог фонограма, овде тужилац, у чијој организацији и чијим средствима је фонограм тада сачињен. Стога је тужбени захтев усвојио и утврдио да је тужилац носилац права произвођача предметног фонограма.

Другостепени суд је такође на становишту да је тужбени захтев основан, али даје другачије разлоге. Сматра да се не ради о два различита фонограма, већ да је реч о једном фонограму, те да је тужилац лице које је извршило прво снимање низа звукова нумере „Теби жури из далека“, те је на тај начин стекао право произвођача фонограма ове музичке нумере. Појам произвођача фонограма ограничен је само на лице које је прво начинило снимак одређеног звука или низа звукова, па се произвођачем фонограма не може сматрати лице које је касније преузело снимак ради умножавања или поново начинило снимак истог звука или низа звукова. Према оцени другостепеног суда, свако касније извођење и бележење ове музичке нумере, па макар и у другом аранжману, не представља прво снимање звука, па лицу које такво бележење врши, не даје право произвођача фонограма. Из наведених разлога другостепени суд је одбио жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду.

Ревизија туженог није основана.

Не могу се као основани прихватити ревизијски наводи да тужилац нема правни интерес за подношење тужбе зато што право произвођача фонограма из 1980. године међу странкама није ни било спорно. Супротно становишту туженог, тужилац има правни интерес на тужбу и у чињеници да је у складу са одредбама Правилника о пријави фонограма и решавању спорних дуплираних фонограма ОФПС упутио тужиоца да покрене судски поступак ради утврђења права на накнаду на фонограмима који су били предмет медијације. Према стању у списима предмета, у упуту ОФПС стоји да ће накнада за фонограме који су у спору бити у наредним расподелама исплаћивана страни која је прва пријавила спорне фонограме до тренутка док страна која је касније пријавила фонограме не достави организацији ОФПС правноснажну судску пресуду којом се утврђује право над тим фонограмима. Како је тужени, а не тужилац, регистрован као произвођач спорног фонограма код надлежне организације, то постоји правни интерес на страни тужиоца за подношење предметне тужбе, како то правилно закључује и другостепени суд. Уједно, према одредбама Правилника о пријави фонограма и решавању спорних и дуплираних фонограма којим су ближе регулисани начини и услови под којим произвођачи фонограма и носиоци права произвођача фонограма подносе пријаву фонограма ОФПС, као организацији за колективно остваривање сродних права произвођача фонограма, спорни фонограм је фонограм који је пријављен од стране два или више лица која су доставили одговарајуће доказе којим потврђују своје право на фонограму (члан 13.) и тада се

подносиоци пријава сматрају странама у спору (члан 14.) Уређена је процедура за мирно решавање таквих спорова. Комисија за решавање спорних и дуплираних фонограма ће у року од 8 дана од дана истека рока за достављање изјашњења о постигнутом договору упутити обавештење странама у спору да договор није постигнут, те да ће накнада за фонограме који су у спору бити у наредним расподелама исплаћивана страни која је прва пријавила спорне фонограме до тренутка док страна која је касније пријавила фонограме не достави организацији ОФПС правноснажну судску пресуду којом јој је утврђено право над тим фонограмима. Носилац права који је први пријавио фонограме и коме се исплаћује накнада за исте, неће бити у могућности да пред организацијом ОФПС отуђи предметне фонограме, односно пријава поднета од стране накнадног стигаоца коме је он евентуално пренео права на тим фонограмима, неће бити уважена, а све до окончања покренутог судског поступка или до достављања споразума између страна у спору којим уређују свој однос у конкретној ситуацији. Уколико носилац права који је касније пријавио предметне фонограме накнадно достави правноснажну судску пресуду којом му је утврђено право над спорним фонограмима, носилац права који је ОФПС-у први пријавио фонограме и коме су средства до тада исплаћена, је дужан да, у року од 30 дана од пријема правноснажне пресуде, на име одштете, исплати новчана средства носиоцу права који је касније пријавио фонограме. (члан 20).

Према таквом положају парничних странака произилази закључак да су стране у спору око могуће повреде сродног права произвођача фонограма у смислу члана 214а став 4. у вези члана 204а став 1. и члана 204, у вези члана 123. и 127. став 1. Закона о ауторском и сродним правима, и да је ревизија дозвољена.

Даље, нису основани ревизијски наводи да је суштина спора у томе да ли се ради о два различита фонограма, те да је тужени код ОФПС-а пријавио фонограм из 2009. године. Ово из разлога што је предмет тужбеног захтева утврђење права на фонограму који је произведен 1980. године, а то је према чињеничном утврђењу тужилац, што тужени није ни спорио. Да ли је тужени снимањем низа звукова музичке интерпретације по истоветним називом „Теби журим издалека“ произвео нови фонограм, није од утицаја на одлуку о тужбеном захтеву имајући у виду предмет расправљања, због чега ревизијски суд није посебно образлагао ревизијске наводе којима се указује на наведене околности.

Како не постоје разлози због којих је ревизија изјављена, као ни разлози о којима ревизијски суд води рачуна по службеној дужности, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци.

Врховни суд је одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка имајући у виду да трошкови настали поводом одговора на ревизију не спадају у нужне трошкове за одлучивање о ревизији.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић